

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 **F** (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl **I** www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69
BIC NWABNL2G

Nieuwsbericht Noordwaard

Aan: Bewoners en gebruikers Noordwaard
Van: Pieter Sollie
Datum: 6 oktober 2021
Onderwerp: Vervolg Noordwaard Thermisch gereinigde grond (TGG)

Op 23 juni 2021 hielden we een informatieavond voor bewoners en grondgebruikers van de Noordwaard. We hebben toen gesproken over de monitoring van oppervlaktewater, die we al en nog gaan uitvoeren. Tijdens deze bijeenkomst zijn zorgen uitgesproken en werden ons vragen gesteld. We kregen het verzoek om actie te ondernemen. In dit Nieuwsbericht geven we antwoord op de vragen en gaan we in op actuele ontwikkelingen.

Antwoorden op de vragen:

Vraag	Antwoord
Is het geen tijd voor het nemen van grondmonsters uit het dijklichaam en de woonterpen om te weten wat er zit en in hoeverre dit uitlooft?	Er is op dit moment geen acuut gevaar gezien de gemeten concentraties in het oppervlaktewater. Het zijn licht verhoogde concentraties die ook op andere locaties binnen beheergebied WSRL kunnen worden aangetroffen. Dat betekent dat er op dit moment geen noodzaak is om diepgaand en kostbaar onderzoek te doen.
Klopt het dat tijdens de aanleg procedures zijn aangepast om TGG toe te passen?	Tijdens de aanleg zijn er geen procedures aangepast om thermisch gereinigde grond toe te passen. Volgens de op dat moment geldende wet- en regelgeving (Besluit Bodemkwaliteit) was het toegestaan om thermisch gereinigde grond toe te passen in de Noordwaard.
Welk materiaal zit nu waar? Bv. 'niet toepasbare grond' bij Steenenmuur? Hier moeten registraties van zijn. Wie is verantwoordelijk? (verschillende bewoners stellen deze vraag)	Er is een aangepast kaart gemaakt. Deze kaart met uitleg is opgenomen als bijlage. De verantwoordelijkheid voor de toepassing van TGG lag toen bij het bevoegde gezag Besluit Bodemkwaliteit (BBk). En dat was de gemeente. Nu is het bevoegd gezag voor het BBk het ministerie van I&W/Rijkswaterstaat. Dit geldt voor het doorstroomgebied, inclusief de hoge kades en de terpen.
Monitoring kijkt nu naar de uitloging naar het oppervlaktewater. Wordt er ook gekeken naar afspoeling van het oppervlak?	Op dit moment gaat het waterschap ervanuit dat de afdeklaag van klei op de kaden schoon is.

<p>Is zwemmen in het buitenwater gevaarlijk voor de gezondheid bij deze verhoogde waarden?</p>	<p>De krekten zijn geen officieel zwemwater. We hebben als waterschap geen meetgegevens van het buitenwater. Bevoegd gezag hiervoor is Rijkswaterstaat-WNZ. Daarnaast wordt bij zwemwaterkwaliteit vooral het aantal poepbacteriën onderzocht. Dat heeft het waterschap in de teensloten niet gemeten.</p>
<p>We beregenen onze moestuin met water uit de sloot of kreek. Is dit een risico voor onze gezondheid?</p>	<p>De vraag is doorgestuurd aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. We wachten op hun reactie.</p>
<p>Kunnen meetgegevens worden gedeeld?</p>	<p>Ja, meetgegevens zijn beschikbaar. Bij elke meetronde die het waterschap uitvoert wordt er een samenvatting van de meetresultaten opgesteld. Deze bevindingen worden met de bewoners gedeeld.</p>
<p>Zijn er metingen van de waterkwaliteit uit het verleden?</p>	<p>Er zijn beperkte nulmetingen uit het verleden. Die verdienen de nuance doordat met name in de 20ste eeuw veel vervuiling is bezonken in de Biesbosch en dat er de afgelopen jaren grote verstoringen waren bij de aanleg van de Ruimte voor de Rivier. Dat maakt de historische metingen minder betrouwbaar.</p>
<p>En worden drinkwaterbedrijven meegenomen als Brabant Water of Evides (spaarbekkens in de Biesbosch)?</p>	<p>Op 16 september 2021 is een overleg geweest met Evides en Brabant Water. Omdat het innamepunt van Evides verder bovenstrooms in de Bergsche Maas ligt, is het risico van eventuele uitloging van TGG naar oppervlaktewater op de drinkwaterwinning nihil. Daarbij wordt opgemerkt dat het waterschap alleen uitgebreide waterkwaliteitsmetingen heeft gedaan in de teensloten in de hoge kade polders. Evides meet regelmatig de kwaliteit van het ingenomen rivierwater uit de Bergsche Maas.</p>
<p>De uitdrukkelijke wens van bewoners is om snel helderheid te krijgen, zowel over watermonitoring als andere metingen. Nemen jullie dit mee?</p>	<p>Het gevoel van urgentie wordt ook bij het (bestuur van) het waterschap gedeeld. Het overleg hierover met Rijkswaterstaat loopt.</p>

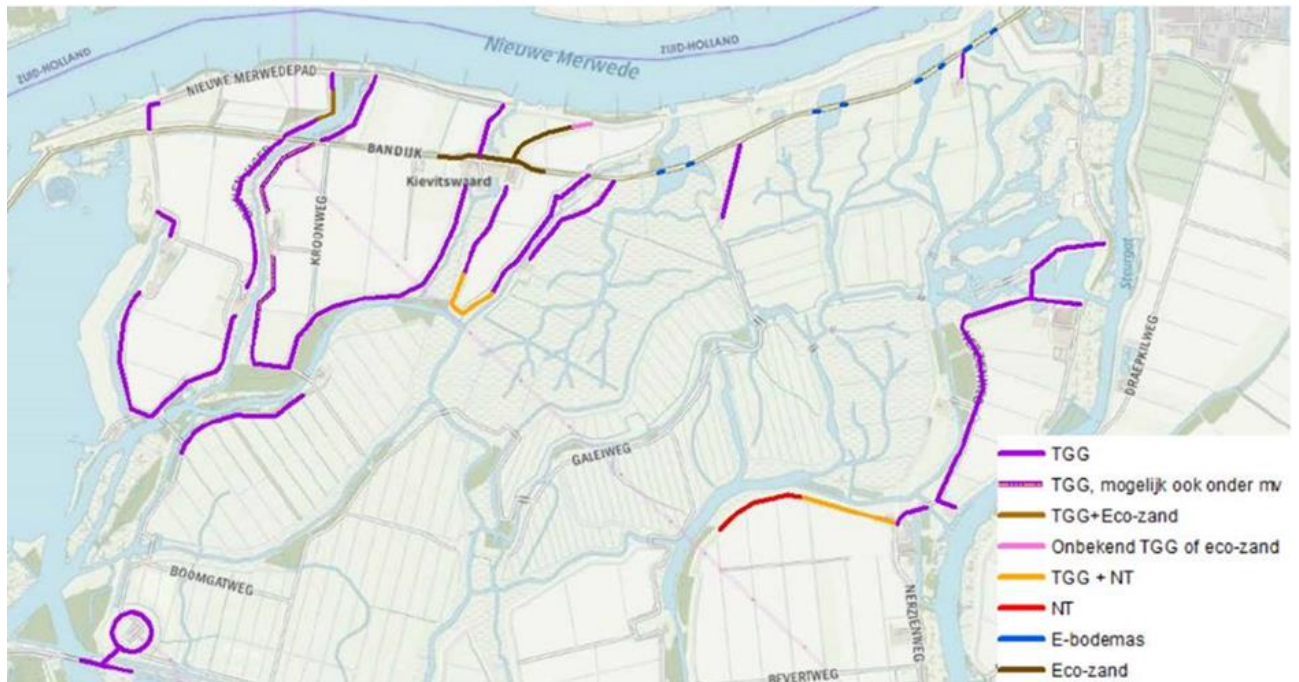
Ontwikkelingen monitoring:

- Voor dit najaar is gepland dat op 74 meetpunten in de teensloten een beschrijving van de situatie wordt gemaakt en veldparameters als Elektrisch Geleidend Vermogen (EGV) en zuurgraad (pH) worden gemeten. Op 9 van die 74 locaties wordt een uitgebreide analyse gedaan van metalen, anionen en een set van organische microverontreinigingen die indicatief kunnen zijn voor mogelijke lekkage uit TGG. Ten opzichte van voorgaande meetrondes is dit pakket vergelijkbaar én uitgebreid met de microverontreinigingen. Met deze metingen houden we een vinger aan de pols zodat we eventuele veranderingen in het oppervlaktewater kunnen signaleren;
- De metingen van najaar 2021 moeten het beeld schetsen van de situatie tijdens zomerpeil. Voor eind februari 2022 is eenzelfde meetronde gepland waarmee de situatie bij winterpeil in beeld gebracht wordt;
- Naast de TGG kunnen er ook andere (historische) bronnen zijn die leiden tot verontreinigingen in het oppervlaktewater. Om die reden is opdracht gegeven voor het analyseren van de milieukundige bodemonderzoeken uit de planvormingsfase van voor de ontpoldering (periode voor 2010). Aan de hand hiervan kan ook gezien worden of de geplande locaties van het nog op te starten grondwatermonitoringonderzoek juist gekozen zijn. De resultaten verwachten we in de loop van oktober.
- Rijkswaterstaat en WSRL trekken gezamenlijk op in onderzoeksmethodiek en de beoordeling van meetgegevens. Er wordt aangesloten bij de methodiek die Rijkswaterstaat landelijk volgt.
- In de Noordwaard is in 2020 een samenwerking gestart tussen de gemeente Altena, Rijkswaterstaat West Nederland Zuid, Staatsbosbeheer, Rijksvastgoedbedrijf, Provincie Noord-Brabant en Waterschap Rivierenland. Genoemde partijen worden via dit overleg door het waterschap regelmatig geïnformeerd over onze bevindingen over TGG. Het kernteam bestaande uit deze partijen spreekt ook regelmatig met o.a. de bewonersvereniging Noordwaard, een afvaardiging van agrariërs en andere belanghebbenden.

Contactgegevens:

Voor vragen of suggesties graag gebruik maken van het emailadres: oordwaard@wsrl.nl

Bijlage: Kaart: Overzicht trajecten hoge kaden Noordwaard waarin TGG is toegepast.

Toelichting bij de kaart:

De kaart is door adviesbureau Tauw gemaakt aan de hand van de grondstromenregistratie van de Combinatie Noordwaard. Combinatie Noordwaard is de partij die de Ontpoldering Noordwaard destijds uitgevoerd heeft in opdracht van Rijkswaterstaat. De kaart wijkt af van de kaart die we als waterschap eerder getoond hebben en dat we gemaakt hebben aan de hand van de opleveringstekeningen.

Betekenis van de afkortingen in de legenda:

- TGG = Thermisch gereinigde grond, het product dat overblijft na het in een oven verbranden van verontreinigde grond;
- Eco-zand = Thermisch gereinigd asfaltgranulaat, een product dat overblijft na het sterk verhitten van opgebroken asfaltverharding;
- E-bodemas: verbrandingsrest uit kolencentrales,
- NT = Niet toepasbare specie: sterk verontreinigd gebiedseigen bodemmateriaal, dat niet aan het oppervlak toegepast mag worden, dus alleen geïsoleerd verwerkt mag worden.